

Fundats for Grundfør Skole

udstedt den 1. juni 1732

Til de godsejere, der af egen drift sørgede for skolevæsenet på sit gods, hørte *Hans Rosborg* på Haraldslund, en Herremand, der ellers ikke har efterladt sig noget smukt eftermæle i almindelighed, og om hvem erindringen mest står som en berygtet og frygtet bondeplager. Når denne herremand i året 1732 besluttede sig til at grundlægge et skolevæsen i Grundfør, i hvilket sogn hans herregård lå, vægrer man sig ved at tro, at det har været af lutter ædle motiver. Men hvad motiverne så end har været, Grundfør fik som det første sogn på egnen sin skole og skoleholder 1732.

Da så skolen skulle bygges, trådte et af Rosborgs sædvanlige karaktertræk - nærighed - også frem. Bygningen skulle ligge på kirkens fortovej og ved at borttage et stykke af kirkegårdsmuren klemmes lidt ind på kirkegården. Derved sparede han på sin egen jord. Selv brønden lod han grave ved husets gavl inde på kirkegården. I dette ækle hul måtte både den første og flere efterfølgende skoleholdere hente deres drikkevand.

Kort

Koordinater

N 56.2688615124855

E 10.1023259088311

Mere information:

Hinnerup Egnarkiv
Søndergade 26, 8382 Hinnerup
Tlf. 89 64 14 60
E-mail: egnsarkiv@favrskov.dk
www.hinneruphistorie.dk

Åben: Man. 10-12 & Tors. 16-18. Lukket i juli

En del af LAG Favrskovs
projekt "Favrskovruten"

Grundfør Kirke

Døbefonten er en romansk såkaldt løvefont

Kirkens historie

Grundfør Kirke er opført i slutningen af 1100-tallet, måske ind i begyndelsen af 1200-tallet. Den er viet Johannes Døber, hvilket på ældre dansk blev til Hans, og kirken er altså en *Sct. Hans Kirke*. Der er meget vand i jorden omkring kirken, og i ældre tider var der så meget, at der sprang en kilde, en Sct. Hans Kilde, som sagdes at være undergørende. Moderne tiders dræning har desværre udtømt denne kilde.

Retten til at indsætte præsten tilhørte kongen. Den 16. juni 1687 overdrog han kirketienden til Constantin Marselis, idet han dog forbeholdt sig kaldsretten. 1711 blev kirken skødet til Christian Rodsten. Denne overdrog 11. april 1716 kirken til Hans Rosborg, ejer af Haraldslund. Kirken fulgte Haraldslund indtil 1811. Dette år blev kirketienden afhændet til sognets beboere. 1. januar 1918 overgik kirken til selveje.

Inskription i koret

Altertavlen

Altertavlen fra 1725 er skænket af kirkeejeren Hans Hansen Rosborg til Haraldslund og hustru. Den er smykket med malerier af Berendt Noer, kendt som kongelig dekorationsmaler på Clausholm.

Gravminder

En åben præstebegravelse er ifølge indskrift indrettet 1687 af sognepræsten Villads Olufsen (død 1719). Der ligger op til koret en fodtrinsbjælke af eg med flg. indskrift: *"1687 er dette begravelse bekost af sognepræsten her Wellatz Offvf[sen]"*. Synsprotokollen nævner 1862, at begravelsen var indrettet af præsten for ham selv og hans slægt, nemlig hans bedstefader, svigermoder, to hustruer, datter, moder, Anna Nielsdatter Sommerfelt og flere af præstens familie. Krypten ligger lige under korgulvet. Ifølge en ældre meddelelse har adgangen været ad en trappe fra skibets midtergang overdækket af en trælem.

En luftskakt i nordmuren er stadig åben. I krypten fandt man i 1969 10 - 12 kister. Kisterne er ikke intakte. Begravelsen var tilgængelig indtil 1860.

Kirkens indretning

Kirken består af kor og skib samt underdelen af et tårn. Den er bygget i romansk stil. Om der engang har været et egentligt tårn vides ikke. Murene er sat af til at kunne bære et tårn, men der findes ingen optegnelser, som kan bekræfte, at det har været bygget. I hvert fald er det der ikke i dag, der er derimod en tagrytter, hvori klokken hænger.

Prædikestol

Prædikestolen er fra 1636. Den er med 4 evangelistrelieffer, med de respektive navne indskåret over deres hoveder: "Matævs", "Marcvs", "Lvcas" og "Io-hanes".

